

Junior Champion

M A G A Z I N E

Vol. 6

October 2026

Artwork: Ngo Hoang Anh Linh, *Our Family in the Storm*

Children and Youths Stories from Vietnam

Artwork: Pham Diem Quynh, *A Volunteer's Memory of the Flood*

ADN Junior Champion Magazine, Tập 6

Những câu chuyện của trẻ em và thanh thiếu niên tại Việt Nam

Ngày xuất bản: 13 October 2026

ISSN 2759-0380

Ấn phẩm này được phát hành nhân Ngày Quốc tế Giảm nhẹ Rủi ro Thiên tai, được Văn phòng Liên Hợp Quốc về Giảm nhẹ Rủi ro Thiên tai (UNDRR) tổ chức thường niên vào ngày 13 tháng 10.

Biên tập viên: Arkoneil Ghosh và Anushka Konar

Biên tập viên Khách mời: TS. Trần Tô Diễm Hằng (Flora)

Ban Cố vấn: GS. Nibedita Ray-Bennett và TS. Hideyuki Shiroshita

Thông tin bản quyền hình ảnh

Bìa trước: © Ngô Hoàng Anh Linh và © Phạm Diễm Quỳnh; Bìa sau: © Lê Đăng Quang và © Ngọc Dương; Bài 1 (tr. 8): © Trần Hà My; Bài 5 (tr. 16): © Huỳnh Minh Thư

Giới thiệu về Avoidable Deaths Network

Avoidable Deaths Network (ADN) là một mạng lưới thành viên toàn cầu và địa phương đa dạng, năng động, hòa nhập và đổi mới, kết nối các chuyên gia, nhà thực hành và nhà nghiên cứu. Trọng tâm chính của chúng tôi là góp phần phòng tránh tử vong và thương tích do các hiểm họa tự nhiên, hiểm họa công nghệ bắt nguồn từ các hiện tượng tự nhiên và các hiểm họa do con người gây ra tại các quốc gia có thu nhập thấp và trung bình. ADN hướng tới việc hỗ trợ các nhà hoạch định chính sách, nhà nghiên cứu, nhà thực hành và người dân đưa ra những quyết định tốt hơn nhằm bảo vệ tính mạng và thúc đẩy phát triển bền vững. Mục tiêu của chúng tôi gắn trực tiếp với hai mục tiêu toàn cầu đầu tiên của Khung Sendai về Giảm nhẹ Rủi ro Thiên tai, đồng thời ADN là thành viên của nền tảng Cam kết Tự nguyện Khung Sendai.

Ngày 12 tháng 3 năm 2023, ADN phát động chiến dịch nâng cao nhận thức cộng đồng trên phạm vi toàn cầu, Ngày Quốc tế Nâng cao Nhận thức về những Cái chết Có thể Phòng tránh (International Awareness Day for Avoidable Deaths - IAD4AD). Để tham gia hoặc hỗ trợ IAD4AD, vui lòng truy cập: <https://iad4ad.avoidable-deaths.net/>

Xuất bản bởi ADN Publication, Avoidable Deaths Network (ADN)

Văn phòng: Đại học Kansai, Takatsuki, Nhật Bản; Đại học Leicester, Leicester, Anh quốc

Website: avoidable-deaths.net

Liên hệ: contact@avoidable-deaths.net

© 2026 Avoidable Deaths Network. Bản quyền của tất cả các tác phẩm nghệ thuật thuộc về từng tác giả tương ứng.

Mục lục

Thông điệp từ Chủ biên.....	1
Thông điệp từ Biên tập viên Khách mời	3
Thông điệp từ Ban Biên tập	5
Cơn bão lịch sử	7
Ngọn đèn giữa mưa bão và bài học về sự kiên cường	9
Chiếc trục thăng cứu hộ	11
Từ mất mát đến hi vọng	13
Lòng tốt giữa cơn bão	15
Sau cơn bão, một thử thách mới bắt đầu	17
Khi dòng nước đỏ ngầu tràn qua: Góc nhìn của một người chứng kiến.....	19
Trưởng thành qua cơn bão.....	21
Phải có một chiếc thuyền!	23
Lũ lụt miền Trung năm 2020: Sự hi sinh của những người lính.....	25
Những đêm mất điện	28

Thông điệp từ Chủ biên

Tạp chí ADN Junior Champion là một sáng kiến mang ý nghĩa đặc biệt, được dẫn dắt bởi Master Arkoneil Ghosh và Miss Anushka Konar. Các biên tập viên trẻ của chúng tôi đã từng bước trở thành những nhân tố tích cực tạo nên sự thay đổi, truyền cảm hứng cho trẻ em và thanh thiếu niên bằng sự sáng tạo, tinh thần trách nhiệm và lòng can đảm của mình.

Chúng tôi rất vui mừng ra mắt Tập 6 vào ngày 13 tháng 10 năm 2026, hưởng ứng Ngày Quốc tế Giảm nhẹ Rủi ro Thiên tai (International Day for Disaster Risk Reduction - IDDRR) của Văn phòng Liên Hợp Quốc về Giảm nhẹ Rủi ro Thiên tai.

Ra mắt lần đầu vào năm 2023 trong khuôn khổ Future Leaders Scheme, ADN Junior Champion Magazine tạo ra một diễn đàn ý nghĩa để trẻ em và thanh thiếu niên chia sẻ những câu chuyện từ chính nơi các em đang trực tiếp chứng kiến và trải qua tác động của biến đổi khí hậu, thời tiết cực đoan và thiên tai. Mỗi tập tập trung vào một chủ đề mang tính thời sự, với sự đồng hành và cố vấn của các chuyên gia trong lĩnh vực liên quan. Trong tập này, chúng tôi vinh dự được hợp tác cùng Tiến sĩ. Trần Tô Diễm Hằng (Flora), Đại học Leicester.

Nội dung của tập này gắn trực tiếp với chủ đề của IDDRR, “Khả năng chống chịu bắt đầu từ gia đình” (Resilience Starts at Home). Đối với trẻ em và thanh thiếu niên, mái ấm có ý nghĩa vô cùng đặc biệt. Đó là thế giới của các em, là nơi an toàn để lưu giữ những kỷ niệm và nuôi dưỡng những ước mơ lớn. Tuy nhiên, đối với nhiều trẻ em trên thế giới thường xuyên chịu ảnh hưởng của thiên tai liên quan đến khí hậu hoặc đang sinh sống tại những khu vực có mức độ rủi ro cao, một mái ấm an toàn không phải lúc nào cũng là điều hiển nhiên.

Tại Việt Nam, bão Yagi vào tháng 9 năm 2024 và bão Mayask vào tháng 7 năm 2026 đã gây mưa lớn và ngập lụt tại tỉnh Quảng Ninh, ảnh hưởng đến các cộng đồng ven biển ở Quảng Yên. Những cơn bão và trận lũ này đã gây thiệt hại nghiêm trọng về người, đồng thời làm hư hại nhà cửa, trường học, đất nông nghiệp và cơ sở hạ tầng tại nhiều tỉnh, thành trên cả nước.

Tạp chí này góp phần đưa những câu chuyện mất mát mang tính cá nhân sâu sắc của 11 tác giả trẻ đến gần hơn với độc giả. Các em kể về việc học bị gián đoạn, những ngày mất điện, tình trạng thiếu lương thực và nhiều khó khăn khác. Có những câu chuyện khiến chúng ta khó có thể đọc mà không xúc động. Tuy nhiên, qua đó, chúng ta cũng có cơ hội nhìn nhận những tác động của thiên tai từ chính góc nhìn của trẻ em và thanh thiếu niên, và quan trọng hơn, nhận ra sự cần thiết phải hành động để giảm thiểu những tác động này.

TS. Trần đã biến những trải nghiệm đầy mất mát ấy thành cơ hội thúc đẩy nhận thức về bảo tồn thông qua sự hợp tác với trẻ em tại tỉnh Quảng Ninh. Ngay cả trong những thời điểm khó khăn nhất, chúng ta vẫn cần giữ niềm hi vọng về một tương lai tốt đẹp hơn cho thế hệ trẻ. Hideyuki và tôi đều cảm nhận sâu sắc trách nhiệm này, đặc biệt khi chúng tôi cũng là cha mẹ của hai cô con gái đáng yêu. Một trong những tác giả trẻ đã diễn đạt tinh thần ấy bằng một câu rất đẹp: *“Giữa chính những đổ nát quanh mình, em nhận ra cuộc sống đang dần hồi sinh.”*

Chúng tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành nhất tới Biên tập viên Khách mời, TS. Trần, người đã dành rất nhiều tâm huyết để tập hợp những câu chuyện từ Việt Nam cho ấn phẩm này. Chúng tôi hi vọng quý độc giả sẽ có những trải nghiệm ý nghĩa khi đọc các bài viết và tìm thấy trong từng trang tạp chí nguồn cảm hứng, lòng can đảm và niềm hi vọng, cũng như những gì chúng tôi đã cảm nhận trong suốt quá trình thực hiện ấn phẩm.

Giáo sư Nibedita Ray-Bennett và Tiến sĩ Hideyuki Shiroshita

Thông điệp từ Biên tập viên Khách mời

Nằm dọc theo vùng duyên hải Đông Bắc Việt Nam, Quảng Yên là một vùng đất đồng bằng thấp, được bồi đắp và định hình bởi dòng sông Bạch Đằng trước khi hòa mình vào biển. Cảnh quan nơi đây là sự đan xen giữa các bãi triều, rừng ngập mặn và những đầm nuôi trồng thủy sản. Qua nhiều thế hệ, cộng đồng địa phương đã gắn sinh kế của mình với nhịp thủy triều, từ nuôi tôm, nuôi ngao, đánh bắt thủy sản vùng cửa sông đến chăm sóc những cánh rừng ngập mặn vẫn âm thầm bảo vệ đường bờ trước những biến động khắc nghiệt của biển cả. Tuy nhiên, chính điều kiện tự nhiên nuôi dưỡng cuộc sống ở Quảng Yên cũng khiến nơi đây dễ bị tổn thương trước thiên tai. Nằm trên khu vực thường xuyên chịu ảnh hưởng của bão Tây Thái Bình Dương, Quảng Yên liên tục phải đối mặt với bão nhiệt đới và những đợt mưa lớn trong mùa gió mùa, khiến nước sông và thủy triều dâng cao, gây ngập ruộng đồng, đầm nuôi trồng thủy sản và nhà cửa. Tháng 9 năm 2024, bão Yagi, một trong những cơn bão mạnh nhất đổ bộ vào Việt Nam trong nhiều thập kỷ, đã tàn phá tỉnh Quảng Ninh với sức gió và lượng mưa đặc biệt lớn. Các cộng đồng ven biển Quảng Yên là một trong những khu vực chịu ảnh hưởng trực tiếp. Chưa đầy hai năm sau, vào tháng 7 năm 2026, bão Maysak tiếp tục mang theo mưa lớn và ngập lụt đến vùng đất này. Những sự kiện liên tiếp ấy nhắc chúng ta rằng, đối với người dân Quảng Yên, thiên tai không phải là một nguy cơ xa vời, mà là một thực tế có thể trở lại nhiều lần trong cuộc sống.

Bên cạnh những rủi ro từ thiên tai, Quảng Yên cũng đang đối mặt với những thay đổi âm thầm nhưng đáng chú ý, tương tự nhiều vùng nông thôn ven biển khác của Việt Nam. Lực lượng lao động trẻ có xu hướng dịch chuyển về các thành phố lớn, trong khi một bộ phận dân số lớn tuổi ở lại tiếp tục chăm sóc đầm nuôi trồng thủy sản và đất nông nghiệp. Cùng lúc đó, thế hệ học sinh ngày nay có ít cơ hội hơn để trực tiếp tiếp nhận những kinh nghiệm ứng phó với thiên tai mà ông bà và các thế hệ đi trước đã tích lũy qua nhiều năm. Khi những thay đổi này diễn ra, kinh nghiệm về phòng tránh và ứng phó thiên tai không còn dễ dàng được truyền lại một cách tự nhiên giữa các thế hệ. Điều đó càng cho thấy sự cần thiết của việc chủ động giáo dục và trang bị kiến thức về phòng chống thiên tai, thay vì mặc nhiên cho rằng những kinh nghiệm ấy sẽ tự được truyền lại theo thời gian.

Mối liên hệ của tôi với Quảng Yên ban đầu không bắt đầu từ giáo dục về thiên tai, mà từ hoạt động nghiên cứu bảo tồn. Trong quá trình nghiên cứu cách các công nghệ nhập vai có thể hỗ trợ truyền thông về bảo tồn hệ sinh thái rừng ngập mặn và vùng cửa sông, tôi có cơ hội làm việc cùng đội ngũ giáo viên và cán bộ của Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng. Những hoạt động ban đầu tập trung vào nghiên cứu thực địa và cách kể những câu chuyện về môi

trường sinh thái, nhưng rồi dần mở ra những vấn đề rộng hơn. Qua nhiều cuộc trò chuyện với giáo viên, học sinh và gia đình các em, tôi liên tục được nghe những câu chuyện tương tự: nhà cửa bị ngập, ruộng đồng bị nước dâng do bão tàn phá, cùng nỗi lo lắng và những xáo trộn mà mỗi mùa mưa bão lại mang đến. Đây không phải là những câu chuyện được kể ra để trả lời một bảng khảo sát. Chúng xuất hiện một cách tự nhiên trong những cuộc trò chuyện, bởi những tổn thương ấy vẫn còn rất gần trong ký ức của những người đã nhiều lần trực tiếp trải qua thiên tai.

Từ đó, tôi nhận ra rằng bất kỳ sự gắn kết thực sự có ý nghĩa nào với cộng đồng này cũng không thể xem bảo tồn thiên nhiên và khả năng chống chịu trước thiên tai là hai vấn đề tách biệt. Những cánh rừng ngập mặn mà tôi đến đây để tìm hiểu cũng chính là một lớp bảo vệ tự nhiên, góp phần giảm tác động từ những cơn bão mà các gia đình ven biển vẫn luôn phải đối mặt. Hiểu về một vấn đề vì thế cũng đồng nghĩa với việc cần nhìn nhận vấn đề còn lại. Cùng với các thầy cô và cán bộ Trường Yên Hưng, chúng tôi bắt đầu tìm cách đưa chính những trải nghiệm của học sinh về bão và ngập lụt vào hoạt động giáo dục. Những trải nghiệm ấy không chỉ được nhìn nhận như những thông tin về hiểm họa thiên tai, mà còn là kiến thức được hình thành từ cuộc sống thực tế, xứng đáng được ghi lại, chia sẻ, thảo luận và truyền lại cho những thế hệ sau.

Những nội dung được giới thiệu trong số tạp chí này phản ánh những kết quả bước đầu từ quá trình đó. Qua từng câu chuyện, chúng ta được lắng nghe tiếng nói của học sinh và những người làm giáo dục tại Quảng Yên khi họ nhìn lại những cơn bão đã và đang tác động đến vùng duyên hải nơi mình sinh sống, đồng thời từng bước kết nối nhận thức về bảo vệ môi trường với sự an toàn và khả năng chống chịu của cộng đồng. Theo một cách giản dị nhưng đầy ý nghĩa, ấn phẩm này cũng là nơi lưu giữ ký ức, sự quan tâm và mối kết nối giữa các thế hệ, được tiếp nối qua tiếng nói của những người trẻ trên một vùng đất mà dù nước có dâng lên bao nhiêu lần, người dân nơi đây vẫn lựa chọn gắn bó và cùng nhau xây dựng lại cuộc sống.

TS. Trần Tô Diễm Hằng (Flora)

Thông điệp từ Ban Biên tập

Kính gửi Quý độc giả,

Chào mừng quý vị đến với Tập 6 của ADN Junior Champion Magazine: Những câu chuyện của trẻ em và thanh thiếu niên từ Việt Nam. Ấn phẩm lần này tập hợp những trải nghiệm thực tế và suy ngẫm của trẻ em, thanh thiếu niên chịu ảnh hưởng bởi các trận lũ gần đây tại miền Bắc Việt Nam, nơi thiên tai đã gây xáo trộn cuộc sống gia đình, việc học tập và sinh hoạt của nhiều cộng đồng.

Với vai trò là Ban Biên tập, chúng tôi trân trọng cơ hội được tạo nên một diễn đàn để những tiếng nói trẻ được lắng nghe. Những câu chuyện trong ấn phẩm bắt nguồn từ những thời điểm đầy lo lắng, bất an và những thay đổi bất ngờ, nhưng đồng thời cũng thể hiện rõ lòng can đảm, sự quan tâm, khả năng thích ứng và niềm hi vọng. Đây không chỉ đơn thuần là những câu chuyện về một trận lũ. Đó còn là những suy ngẫm về cảm giác khi sự an toàn quen thuộc bị phá vỡ, về cách con người hỗ trợ nhau trong khủng hoảng và cùng khôi phục cuộc sống thường ngày sau khi nước rút.

Xuyên suốt tập này, các tác giả trẻ kể lại những ảnh hưởng của lũ lụt đối với những điều gần gũi nhất trong cuộc sống của các em. Từ ngôi nhà, đồ dùng cá nhân, việc học tập đến khu phố và những sinh hoạt quen thuộc của gia đình, các câu chuyện cho thấy thiên tai có thể làm thay đổi những không gian vốn thân thuộc chỉ trong một thời gian rất ngắn. Đồng thời, các em cũng cho thấy sức mạnh được hình thành từ chính gia đình và cộng đồng, thông qua sự chuẩn bị cùng nhau, những cảnh báo kịp thời, hoạt động sơ tán, sự hỗ trợ lẫn nhau và quyết tâm cùng khôi phục cuộc sống sau thiên tai.

Ấn phẩm này hưởng ứng chủ đề của Ngày Quốc tế Giảm nhẹ Rủi ro Thiên tai năm 2026: **“Khả năng chống chịu bắt đầu từ gia đình”** (Resilience Starts at Home). Gia đình thường là nơi đầu tiên cảm nhận những hậu quả của thiên tai, nhưng cũng có thể là nơi đầu tiên bắt đầu sự chuẩn bị. Các thành viên có thể cùng trao đổi về những rủi ro tại địa phương, chuẩn bị vật dụng khẩn cấp, xác định tuyến đường sơ tán an toàn, bảo quản giấy tờ quan trọng, chủ động ứng phó khi nhận được cảnh báo và bảo đảm rằng trẻ em, người cao tuổi, người khuyết tật cũng như những thành viên dễ bị tổn thương khác trong gia đình đều được quan tâm và bảo vệ.

Những câu chuyện trong tập này nhắc chúng ta rằng khả năng chống chịu không chỉ được tạo nên từ những dự án cơ sở hạ tầng quy mô lớn hay các chính sách của cơ quan, tổ chức. Nó còn được xây dựng từ kiến thức, sự trao đổi, tinh thần chuẩn bị và sự quan tâm trong đời sống hằng

ngày. Khả năng ấy được củng cố khi các gia đình cùng lên kế hoạch, hàng xóm hỗ trợ lẫn nhau, nhà trường hướng dẫn học sinh cách ứng phó và người trẻ được khuyến khích tìm hiểu cũng như chia sẻ về những rủi ro đang hiện hữu xung quanh mình.

Trẻ em và thanh thiếu niên thường được nhìn nhận chủ yếu là những đối tượng chịu ảnh hưởng của thiên tai. Tuy nhiên, các tác giả của tập này cho thấy các em còn là những người quan sát, truyền đạt, học hỏi và chủ động tham gia vào quá trình xây dựng khả năng chống chịu. Các em nhận thấy những thay đổi trong môi trường sống, ghi nhớ cách thông tin cảnh báo được tiếp nhận, hiểu những nỗi lo mà gia đình mình đã trải qua và đưa ra những ý tưởng thiết thực về cách giúp gia đình và cộng đồng trở nên an toàn hơn.

Không chỉ là những suy ngẫm cá nhân, các câu chuyện này còn gửi đi một thông điệp quan trọng: những mất mát do thiên tai gây ra không phải lúc nào cũng là điều không thể tránh khỏi. Mức độ ảnh hưởng của lũ lụt phụ thuộc vào sự chuẩn bị, khả năng tiếp cận thông tin, mức độ an toàn của nhà ở, hiệu quả của hệ thống cảnh báo sớm và khả năng hành động của gia đình cũng như cộng đồng trước khi một hiểm họa trở thành thảm họa. Bằng cách lắng nghe những người đã trực tiếp trải qua các trận lũ, chúng ta có thể hiểu rõ hơn những biện pháp bảo vệ nào đang phát huy hiệu quả, những khoảng trống nào vẫn còn tồn tại và vì sao sự chuẩn bị ở cấp hộ gia đình cần trở thành một phần của những nỗ lực giảm nhẹ rủi ro thiên tai ở quy mô rộng hơn.

Chúng tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Biên tập viên Khách mời, TS. Trần Tô Diễm Hằng (Flora), vì những hướng dẫn chuyên môn, sự tận tâm và những đóng góp quan trọng của cô trong quá trình thực hiện ấn phẩm này. Sự đồng hành của TS. Trần có ý nghĩa đặc biệt trong việc bảo đảm những trải nghiệm của trẻ em và thanh thiếu niên Việt Nam được truyền tải một cách chân thực, cân trọng và đúng với tinh thần của ấn phẩm.

Chúng tôi trân trọng mời quý độc giả dành thời gian lắng nghe và suy ngẫm về những câu chuyện của các tác giả trẻ cũng như cộng đồng mà các em đại diện. Hi vọng những chia sẻ này sẽ truyền cảm hứng để các gia đình, trường học, cộng đồng, cơ quan chính phủ và các tổ chức cùng nhận thức rằng khả năng chống chịu không chỉ bắt đầu sau khi thiên tai xảy ra. Nó được hình thành từ trước đó, thông qua kiến thức, sự hòa nhập, tinh thần chủ động chuẩn bị và những lựa chọn được thực hiện từ chính mỗi gia đình.

Arkoneil Ghosh và Anushka Konar

Cơn bão lịch sử

Trần Hà My

Tháng 4 năm 2025 là khoảng thời gian mà em nhớ rất rõ. Đó là lúc một cơn bão lớn đổ vào Quảng Yên, nơi em đang sống. Trước khi bão đến vài ngày, tivi và điện thoại liên tục đưa tin về cơn bão. Bố mẹ em nhanh chóng kiểm tra và đóng chặt cửa, cắt bớt những cành cây gần nhà, đồng thời chuẩn bị nước uống và thức ăn dự trữ. Dù vậy, em vẫn rất lo lắng vì đây là lần đầu tiên em cảm nhận một thiên tai đến gần và đáng sợ như thế.

Đêm bão đến, gió thổi rất mạnh. Tiếng gió rít bên ngoài khiến em không thể ngủ được. Mưa đập liên tục vào mái tôn và cửa sổ. Điện bị mất nên cả gia đình em ngồi bên nhau dưới ánh sáng của chiếc đèn pin. Mỗi khi nghe thấy một tiếng động lớn bên ngoài, em lại giật mình và sợ hãi. Lúc đó, em chỉ mong trời mau sáng và cơn bão nhanh chóng đi qua.

Sáng hôm sau, khi bão đã yếu dần, em bước ra ngoài và rất bất ngờ trước cảnh tượng trước mắt. Nhiều cây lớn bị bật gốc, nằm chắn ngang đường. Một số mái nhà trong khu phố bị gió cuốn mất. Sân nhà em đầy lá cây và những cành cây bị gãy. Gia đình em may mắn không bị thiệt hại nhiều, nhưng nhiều gia đình gần đó gặp khó khăn hơn. Có những ngôi nhà bị hư hỏng nặng và mọi người phải mất nhiều ngày để dọn dẹp, sửa chữa trước khi cuộc sống trở lại bình thường.

Những ngày sau bão cũng không hề dễ dàng. Việc đi lại gặp nhiều khó khăn, điện và nước lúc có lúc không. Trường của em cũng bị ảnh hưởng nên chúng em phải nghỉ học một thời gian. Nhưng điều em nhớ nhất không phải là những khó khăn đó, mà là cách mọi người cùng nhau giúp đỡ. Hàng xóm sang giúp nhau dọn dẹp. Các cô chú tình nguyện viên và đội cứu hộ cũng đến hỗ trợ những gia đình gặp khó khăn. Em cùng bố mẹ quét sân, nhặt cành cây và làm những việc nhỏ mà mình có thể làm được.

Sau cơn bão ấy, em hiểu rằng thiên tai có thể xảy ra bất cứ lúc nào. Vì vậy, mỗi người cần chuẩn bị trước để bảo vệ bản thân và gia đình. Em cũng hiểu rằng khi gặp khó khăn, mọi người cần đoàn kết và giúp đỡ lẫn nhau. Nếu ai cũng biết quan tâm và sẵn sàng giúp đỡ người khác, những thiệt hại do thiên tai gây ra sẽ phần nào được giảm bớt.

Em mong rằng trong tương lai sẽ có thêm nhiều hoạt động hướng dẫn học sinh cách ứng phó với thiên tai. Em cũng muốn nhắn với các bạn rằng: đừng bao giờ bỏ qua những cảnh báo về thời tiết. Hãy luôn chuẩn bị cẩn thận và nghe lời người lớn. Cơn bão năm ấy khiến em lo lắng

và sợ hãi, nhưng cũng dạy em biết dũng cảm hơn, biết quý trọng những gì mình đang có và hiểu rằng lòng tốt của mọi người có sức mạnh rất lớn trong những lúc khó khăn.

Source: © Trần Hà My

Tiếp Tế Vùng Lũ / Flood Relief Efforts

Lời chia sẻ của học sinh:

“Rồi nước lũ sẽ rút, nhưng tình yêu thương, sự sẻ chia và tinh thần đoàn kết của mọi người sẽ còn mãi. Đó là điều quý giá nhất mà trận lũ đã dạy cho em”.

(Học sinh lớp 5, Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Ngọn đèn giữa mưa bão và bài học về sự kiên cường

Ngô Hoàng Anh Linh

Em sinh ra và lớn lên ở một tỉnh ven biển miền Trung, nơi hầu như năm nào mùa mưa bão cũng để lại những thiệt hại. Nhưng có lẽ, cơn bão lịch sử xảy ra ở quê em hai năm trước là điều mà em sẽ không bao giờ quên.

Hôm ấy, tiếng còi báo bão vang lên liên tục. Bầu trời tối sầm, gió rít mạnh qua những khe cửa tạo nên những âm thanh khiến em lạnh cả người. Chỉ trong vài giờ, nước lũ dâng lên rất nhanh, ngập cả con đường trong làng rồi tràn vào sân nhà em. Nhìn dòng nước đục ngầu, cuộn cuộn chảy tới, lúc đó em còn nhỏ nên vừa bối rối, vừa sợ hãi trước sức mạnh của thiên nhiên.

Cơn bão khiến cuộc sống bình thường của gia đình em gần như dừng lại. Điện bị cắt, sóng điện thoại lúc đầu rất yếu rồi mất hẳn. Ngôi nhà của em giống như một “hòn đảo” nhỏ, xung quanh chỉ toàn là nước. Em cũng phải tạm nghỉ học vì trường bị ngập sâu. Sách vở và đồ dùng học tập dù đã được đưa lên chỗ cao nhưng vẫn bị ẩm và hư hỏng. Khó khăn nhất là sau ba ngày bị nước lũ bao quanh, thức ăn và nước sạch dự trữ của gia đình em cũng dần cạn.

Nhưng chính trong những ngày khó khăn ấy, em lại cảm nhận rõ nhất sự ấm áp của gia đình. Bố em lội qua dòng nước ngập đến ngực để sửa lại phần mái tôn bị gió làm bung ra. Mẹ cẩn thận chia từng phần nước sạch và nấu những bát mì nóng bằng chiếc bếp ga mini duy nhất còn sử dụng được. Khi trời tối, cả nhà ngồi gần nhau bên ánh nến nhỏ. Mọi người cùng trò chuyện, động viên nhau để quên đi cái lạnh và nỗi lo sợ bên ngoài.

Cuối cùng, nước cũng bắt đầu rút. Trước mắt em lúc ấy là bùn đất và rác phủ khắp nơi, trông như một bãi chiến trường. Thế nhưng, không ai chỉ ngồi buồn vì những gì đã mất. Hàng xóm gọi nhau sang giúp đỡ, người quét dọn, người sửa lại nhà cửa. Nhìn mọi người cùng làm việc, em cảm thấy cuộc sống đang dần trở lại từ chính những đổ nát sau cơn bão. Bây giờ, quê em đã xanh trở lại, những ngôi nhà được sửa chữa chắc chắn hơn và cuộc sống của gia đình em cũng đã bình yên như trước.

Sau khi trải qua trận bão lũ ấy, em hiểu rằng thiên tai có thể cuốn đi nhiều tài sản, nhưng không thể cuốn đi ý chí của con người. Bài học lớn nhất đối với em là phải luôn chủ động chuẩn bị và không được xem nhẹ những cảnh báo về thiên tai. Nếu một cơn bão lớn lại xảy ra trong tương lai, em nghĩ mình sẽ biết chuẩn bị tốt hơn, như dự trữ nước sạch, thức ăn, nguồn điện dự phòng và học thêm những kỹ năng sơ cứu, tự bảo vệ bản thân khi gặp nguy hiểm.

Em cũng mong địa phương có thể tổ chức thêm những buổi thực hành ứng phó với thiên tai dành cho học sinh và thanh thiếu niên. Nếu có thêm hệ thống cảnh báo sớm qua các ứng dụng trên điện thoại, người dân cũng có thể nhận thông tin nhanh hơn và kịp thời sơ tán khi cần thiết.

Qua câu chuyện của mình, em muốn nhắn nhủ với các bạn rằng: **“Thiên tai là một thử thách, nhưng cũng giúp chúng ta nhìn thấy sức mạnh của sự đoàn kết. Hãy trang bị cho mình những kiến thức cần thiết, luôn giữ tinh thần lạc quan và sẵn sàng giúp đỡ mọi người. Bởi vì chúng ta, những người trẻ, cũng có thể góp sức bảo vệ gia đình và cộng đồng trước những cơn bão trong cuộc sống.”**

(Học sinh lớp 6, Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Chiếc trực thăng cứu hộ

Ngọc Dương

Một buổi chiều tháng Chín, trời bắt đầu mưa rất to ở Quảng Yên, quê em. Lúc đầu, em nghĩ đây chỉ là một cơn bão bình thường vì vào mùa này ở Việt Nam thường có bão. Nhưng sau đó, cả nhà nghe trên đài thông báo rằng một cơn bão rất mạnh tên là Yagi đang đến gần.

Gió mỗi lúc một mạnh hơn. Những hàng cây bên ngoài cửa sổ nghiêng qua nghiêng lại. Nước sông bắt đầu dâng cao và dòng nước màu nâu đục tràn vào đường phố. Bố mẹ dặn em và em gái phải ở trong nhà vì nước lũ đang lên rất nhanh. Em đứng nhìn nước dâng từng chút một cho đến khi gần chạm vào bậc cửa. Chưa bao giờ em cảm thấy sợ như lúc ấy.

Mưa vẫn không ngừng và nước tiếp tục dâng lên. Gia đình em quyết định chuyển lên tầng hai, cũng là tầng cao nhất của ngôi nhà. Những nhà xung quanh cũng bị nước bao vây. Nhiều gia đình phải chuyển lên tầng cao giống nhà em. Mọi người gọi nhau qua cửa sổ để hỏi xem hàng xóm có an toàn không.

Bất ngờ, điện bị mất. Chúng em không thể xem tin tức hay dùng mạng nữa. Bố lấy một chiếc túi chống nước rồi cho thức ăn, nước uống, thuốc, đèn pin và pin dự phòng vào trong. Cả nhà cố gắng bình tĩnh và cùng nhau chờ trên tầng hai.

Sáng hôm sau, nước còn ngập sâu hơn. Nhìn qua cửa sổ, em thấy nhiều chiếc xe máy gần như chìm trong nước. Những mảnh gỗ trôi lềnh bềnh ngoài đường. Một lúc sau, em nhìn thấy các cô chú cứu hộ đi thuyền nhỏ đến giúp người dân rời khỏi những ngôi nhà bị ngập.

Rồi một điều mà em không thể quên đã xảy ra. Một chiếc trực thăng xuất hiện trên bầu trời khu phố. Chiếc trực thăng bay phía trên một ngôi nhà bị ngập và thả chiếc giỏ cứu hộ xuống để đưa một ông cụ ra ngoài vì ông không thể tự rời khỏi nhà. Em chăm chú nhìn theo và bỗng cảm thấy yên tâm hơn. Em biết rằng có rất nhiều cô chú đang cố gắng giúp đỡ mọi người, dù công việc của họ cũng rất nguy hiểm.

Gia đình em ở trên tầng hai trong hai ngày. Mọi người chia nhau thức ăn và nước uống thật cẩn thận. Cả nhà nghe tin tức bằng một chiếc đài nhỏ chạy bằng pin. Mẹ thường nói với hai chị em rằng chúng em vẫn rất may mắn vì đang ở nơi khô ráo và an toàn. Cuối cùng, nước bắt đầu rút dần. Những chiếc thuyền cứu hộ cũng đến kiểm tra từng gia đình trong khu vực.

Khi nước rút hết, cả nhà xuống tầng dưới. Sàn nhà phủ đầy bùn đất. Nhiều sách vở và đồ đạc đã bị hỏng. Gia đình em phải mất mấy ngày mới dọn dẹp xong. Trường học cũng bị ngập nên một số phòng học cần được sửa chữa. Các bạn trong lớp kể rằng có bạn bị mất đồ dùng học tập, có bạn mất vật nuôi, có gia đình còn bị hỏng cả cây ăn quả.

Những ngày ấy rất khó khăn, nhưng mọi người không để ai phải tự mình làm mọi việc. Hàng xóm cùng nhau dọn đường và giúp những gia đình bị thiệt hại nặng hơn. Thầy cô cũng động viên chúng em cố gắng và biết giúp đỡ nhau.

Sau trận bão Yagi, em hiểu rằng bão lớn có thể đến rất nhanh nên chúng ta phải chuẩn bị từ trước. Mỗi gia đình nên có một túi đồ dùng khẩn cấp với nước uống, thức ăn, thuốc và đèn pin. Khi có cảnh báo bão, chúng ta cần chú ý nghe thông tin và nhanh chóng đến nơi an toàn nếu nước bắt đầu dâng cao. Em cũng mong trong tương lai Quảng Yên sẽ có những con đê chắc chắn hơn và hệ thống cảnh báo tốt hơn để bảo vệ mọi người.

Em muốn nhắn với các bạn nhỏ rằng: Đừng bao giờ xem nhẹ cảnh báo về bão. Nếu chúng ta chuẩn bị sớm, bình tĩnh và cùng nhau giúp đỡ, chúng ta sẽ có thể vượt qua những trận mưa bão đáng sợ.

(Học sinh lớp 5, Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Từ mất mát đến hi vọng

Lê Phước Thảo Uyên

Quảng Yên là nơi thường xuyên phải đối mặt với mưa bão và lũ lụt. Năm nào em cũng nghe những thông tin về bão nên từng nghĩ rằng mình đã quen với điều đó. Nhưng có một trận lũ lớn mà đến giờ em vẫn không thể quên. Mưa kéo dài không dứt, nước sông dâng lên rất nhanh và chỉ trong vài ngày, cuộc sống của nhiều gia đình đã hoàn toàn thay đổi. Chính trận lũ ấy khiến em lần đầu thực sự hiểu được sức tàn phá của thiên tai. Em đã rất sợ, nhưng từ những ngày khó khăn đó, em cũng học được nhiều điều về sự sẻ chia và hi vọng.

Trước khi lũ đến, mưa liên tục cả ngày lẫn đêm. Ban đầu, gia đình em nghĩ đó chỉ là một đợt mưa lớn như thường lệ. Không ngờ chỉ sau một đêm, nước đã dâng lên rất nhanh, tràn qua sân rồi vào trong nhà. Cả gia đình vội kê bàn ghế, tủ lạnh và những đồ dùng quan trọng lên cao. Bố mẹ cũng chuẩn bị sẵn thức ăn, nước uống, đèn pin và sạc dự phòng đề phòng mất điện. Nhìn dòng nước đục ngầu chảy xiết bên ngoài, em vừa lo vừa sợ. Lúc ấy, điều em mong nhất chỉ là trời ngừng mưa để mọi thứ sớm trở lại bình thường.

Những ngày nước lũ bao quanh nhà là khoảng thời gian khó khăn nhất. Điện phải tạm ngắt để bảo đảm an toàn, còn sóng điện thoại lúc có lúc mất. Nhiều nơi chỉ có thể di chuyển bằng thuyền với sự hỗ trợ của đội cứu hộ và người dân. Có những gia đình bị cô lập nhiều ngày vì nước ngập quá sâu.

Điều khiến em nhớ nhất lại là cách mọi người đối xử với nhau trong hoàn cảnh ấy. Dù ai cũng gặp khó khăn, mọi người vẫn cố gắng chia sẻ những gì mình có. Nhà còn mì gói thì chia cho nhà đã hết thức ăn. Người có thuyền giúp đưa người già và trẻ nhỏ đến nơi an toàn. Các chú bộ đội, công an và những cô chú tình nguyện viên vẫn đi trong mưa gió để mang thức ăn và đồ dùng cần thiết đến cho người dân. Nhìn những hình ảnh ấy, em nhận ra rằng đôi khi chính trong lúc khó khăn nhất, lòng tốt của con người lại được thể hiện rõ nhất.

Sau nhiều ngày, nước cuối cùng cũng rút. Nhưng những gì còn lại khiến mọi người không khỏi buồn lòng. Nhà cửa và sân vườn phủ đầy bùn đất, nhiều đồ dùng bị hư hỏng, cây cối đổ ngổn ngang. Việc học của chúng em và cuộc sống hằng ngày cũng bị gián đoạn. Gia đình em cùng hàng xóm dọn dẹp từ sáng đến tối. Ai cũng mệt, nhưng mọi người vẫn động viên và giúp đỡ nhau. Có người dọn xong nhà mình lại sang giúp nhà bên cạnh. Nhìn mọi người cùng chung tay, em hiểu rằng sức mạnh của một cộng đồng không chỉ nằm ở những gì họ có, mà còn ở cách họ cùng nhau vượt qua khó khăn.

Trận lũ đã qua nhưng để lại trong em nhiều bài học. Thiên tai là điều không ai mong muốn, nhưng chúng ta có thể giảm bớt thiệt hại nếu biết chuẩn bị từ sớm, chú ý đến các cảnh báo và có ý thức bảo vệ môi trường. Sau những ngày thiếu điện, thiếu nước và phải tiết kiệm từng phần thức ăn, em cũng biết trân trọng hơn những điều tưởng như rất bình thường: một bữa cơm đầy đủ, ánh đèn trong nhà hay một nơi ở khô ráo và an toàn.

Quan trọng hơn, em hiểu rằng sự quan tâm và sẻ chia có thể giúp con người mạnh mẽ hơn trước khó khăn. Một gói mì, một chuyến thuyền hay một lời động viên có thể là điều rất nhỏ trong ngày thường, nhưng giữa những ngày mưa lũ, chúng lại trở nên vô cùng quý giá.

Em hi vọng trong tương lai sẽ có thêm nhiều dự án giúp người dân Quảng Yên giảm thiểu thiệt hại do thiên tai. Em cũng mong các bạn trẻ được học nhiều hơn về cách phòng tránh và ứng phó với bão lũ, đồng thời cùng nhau bảo vệ môi trường để xây dựng một cộng đồng an toàn hơn.

Thiên tai có thể mang đến mất mát và khó khăn, nhưng không thể lấy đi hi vọng của con người. Qua trận lũ ấy, em tin rằng chỉ cần mọi người biết đoàn kết, quan tâm và sẵn sàng giúp đỡ nhau, chúng ta sẽ có thêm sức mạnh để vượt qua thử thách và cùng hướng đến những ngày tốt đẹp hơn.

(Học sinh lớp 8, Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Lòng tốt giữa cơn bão

Huỳnh Minh Thư

Thời gian có thể khiến em quên đi nhiều chuyện, nhưng cứ mỗi khi mùa mưa bão trở lại, em lại nhớ đến một buổi sáng năm 2023. Khi ấy, em mới mười một tuổi, sống cùng gia đình ở Quảng Ninh và lần đầu tiên trải qua một cơn bão lớn, cơn bão số 1. Điều còn đọng lại trong em đến bây giờ không chỉ là tiếng gió dữ dội hay những con đường đầy cành cây gãy, mà còn là bài học đầu tiên về tình đoàn kết và sự yêu thương giữa con người với nhau.

Những ngày trước khi bão đến, em liên tục nghe người lớn nói rằng lần này bão sẽ rất mạnh. Lúc đó, em vẫn nghĩ bão đơn giản chỉ là mưa to, gió lớn và có thể được nghỉ học vài ngày. Thú thật, em còn thấy hơi vui vì nghĩ mình sẽ được ở nhà lâu hơn. Nhưng buổi sáng ngày 2 tháng 8 năm ấy đã khiến em thay đổi hoàn toàn suy nghĩ.

Em vẫn nhớ mình tỉnh giấc từ rất sớm vì tiếng gió rít dữ dội bên ngoài. Cửa kính rung lên liên tục, còn mái tôn cứ phát ra những tiếng lạch cạch khiến em giật mình. Bố mẹ vội kiểm tra lại các cửa, kéo rèm kín và nhắc em tránh xa cửa kính. Lần đầu tiên em nhìn thấy vẻ lo lắng rõ ràng trên khuôn mặt bố mẹ. Khi ấy, em mới nhận ra cơn bão này đáng sợ hơn rất nhiều so với những gì mình từng tưởng tượng.

Rồi điện mất. Cả ngôi nhà chỉ còn ánh sáng từ một chiếc đèn pin nhỏ. Không có tivi, cũng chẳng có mạng Internet, em chỉ biết ngồi sát bên bố mẹ và nghe tiếng gió gào bên ngoài. Em cứ hỏi mẹ: “Bao giờ bão mới hết hả mẹ?” Mẹ mỉm cười, xoa đầu em rồi nói: “Sắp qua rồi con.” Chỉ một câu nói đơn giản như vậy thôi nhưng lại khiến em cảm thấy yên tâm hơn rất nhiều.

Khi cơn bão cuối cùng cũng đi qua, em theo bố ra ngoài. Cảnh tượng trước mắt khiến em đứng lặng. Những con đường quen thuộc giờ phủ đầy cành cây gãy. Có cây bị bật cả gốc, nằm chắn ngang đường. Nhiều mái tôn bị gió cuốn bay, biến hiệu nghiêng ngả, một số ngôi nhà gần như mất cả mái. Khu phố vốn lúc nào cũng đông vui bỗng trở nên im ắng và khác lạ.

Nhưng cũng chính giữa khung cảnh ngổn ngang ấy, em lại nhìn thấy một điều thật đẹp.

Không cần ai nhắc nhở, mọi người tự sang giúp đỡ lẫn nhau. Các anh thanh niên cùng nhau cưa những thân cây bị đổ để dọn đường. Một cô hàng xóm nấu một nồi cháo nóng rồi mang chia cho những gia đình chưa thể nấu ăn vì mất điện. Em cũng theo bố nhặt những cành cây gãy và quét dọn sân. Công việc của em chẳng lớn lao gì, nhưng khi nhìn sân nhà dần sạch hơn, em cảm thấy mình cũng đang góp một phần nhỏ để khu phố sớm trở lại như trước.

Ngày hôm đó, em hiểu thêm một điều mà trước đây mình chưa từng nghĩ đến. Mạnh mẽ không chỉ là có thể chống chọi với mưa to hay gió lớn. Đôi khi, sức mạnh còn nằm ở việc con người biết ở bên nhau và sẵn sàng đưa tay giúp đỡ khi người khác gặp khó khăn.

Cơn bão số 1 đã qua từ lâu. Em cũng không còn là cô bé mười một tuổi chỉ mong được nghỉ học mỗi khi nghe tin có bão. Bây giờ, mỗi khi mùa mưa đến, em thường chú ý xem dự báo thời tiết, cùng gia đình chuẩn bị những đồ dùng cần thiết và nhắc người thân cẩn thận. Em hiểu rằng bình tĩnh, chuẩn bị từ sớm và biết chia sẻ với những người xung quanh là những điều rất quan trọng khi thiên tai xảy ra.

Một cơn bão có thể làm cây cối đổ xuống, cuốn đi những mái nhà và để lại nhiều thiệt hại. Nhưng có một thứ mà bão không thể cuốn đi, đó là lòng tốt giữa con người với con người. Em tin rằng chỉ cần chúng ta vẫn sẵn lòng giúp nhau, dù bằng những việc rất nhỏ, thì sau mỗi cơn bão vẫn luôn có hi vọng để mọi người cùng bắt đầu lại.

Nguồn ảnh: © Huỳnh Minh Thư

Khung cảnh sau cơn bão số 1 tại Quảng Ninh

(Học sinh lớp 9, Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Sau cơn bão, một thử thách mới bắt đầu

Nguyễn Quốc Bảo Ngân

Nếu trước đây có ai hỏi em điều đáng sợ nhất khi thiên tai xảy ra là gì, có lẽ em sẽ trả lời rằng đó là những cơn gió dữ dội, mưa như trút nước hay dòng lũ cuộn cuộn. Nhưng sau khi thực sự trải qua một trận bão lớn, em mới nhận ra rằng khoảng thời gian khó khăn nhất không hẳn là lúc bão đang hoành hành. Đó còn là những ngày sau bão, khi mọi người phải bắt đầu dọn dẹp, sửa chữa và gây dựng lại cuộc sống từ những gì còn sót lại.

Khi bão đổ bộ, điều duy nhất gia đình em nghĩ đến là làm sao để tất cả mọi người được an toàn. Cả nhà đóng chặt cửa, ngắt điện, chuẩn bị đèn pin rồi cùng ngồi trong một căn phòng nhỏ. Tiếng gió rít, tiếng mưa đập mạnh xuống mái nhà và tiếng cây gãy bên ngoài khiến ai cũng bất an. Không ai nói với nhau nhiều, nhưng em biết trong lòng mọi người đều đang lo lắng. Mãi đến sáng hôm sau, khi gió đã yếu đi, cả nhà mới dám bước ra ngoài.

Khung cảnh trước mắt hoàn toàn khác với những con phố quen thuộc mà em vẫn thấy hằng ngày. Cành cây gãy và rác nằm ngổn ngang trên đường. Một số mái nhà bị gió cuốn mất, nhiều cửa hàng phải đóng cửa vì nước tràn vào. Điện và nước đều bị gián đoạn, sóng điện thoại cũng chập chờn do ảnh hưởng của bão. Cuộc sống bình thường bỗng trở nên khó khăn và bất tiện hơn rất nhiều so với những gì em từng nghĩ. Những điều trước đây em vẫn xem là hiển nhiên, như có điện để sử dụng, có nước sạch sinh hoạt hay một bữa cơm đầy đủ, lúc ấy bỗng trở thành những điều đáng quý.

Nhưng những ngày sau đó mới là khoảng thời gian khiến em nhớ nhất. Sáng nào em cũng thấy bố mẹ dậy sớm để dọn dẹp nhà cửa. Những người hàng xóm trước đây mỗi ngày chỉ gặp nhau rồi chào hỏi vài câu, giờ lại cùng quét đường, cưa những thân cây bị đổ và giúp đỡ các gia đình chịu thiệt hại nặng hơn. Người mang bánh mì sang chia sẻ, người đem nước uống đến, có người còn cho hàng xóm mượn máy phát điện. Lúc ấy, chẳng ai quan tâm mình có thân thiết với người kia hay không, bởi mọi người đều hiểu rằng điều quan trọng nhất là cùng nhau vượt qua những ngày khó khăn sau bão.

Lần đầu tiên, em hiểu rằng đoàn kết không chỉ là một khái niệm được nhắc đến trong sách vở. Đoàn kết hiện diện khi một người sẵn sàng giúp người khác dù chính họ cũng đang gặp khó khăn. Em vẫn nhớ hình ảnh một ông cụ cầm chiếc chổi cũ quét con đường trước nhà hàng xóm, hay những anh chị tình nguyện viên làm việc dưới trời mưa để dọn cây đổ, giúp đường

phổ sớm được lưu thông trở lại. Có thể đó chỉ là những việc nhỏ, nhưng giữa khung cảnh ngồn ngộn sau bão, chúng khiến em cảm thấy vô cùng ấm áp.

Sau trận thiên tai ấy, cách em nhìn nhận cuộc sống cũng thay đổi. Trước đây, đôi khi em khó chịu chỉ vì mất điện vài phút hoặc một kế hoạch bị huỷ vì trời mưa. Nhưng sau những gì đã trải qua, em nhận ra mình đã quá quen với một cuộc sống đầy đủ đến mức quên rằng với nhiều người, chỉ sau một đêm, họ có thể mất đi ngôi nhà, tài sản hay cả nguồn thu nhập duy nhất của gia đình. Em bắt đầu biết trân trọng hơn những điều rất giản dị: một mái nhà vững chắc, một bữa cơm bên gia đình hay đơn giản là một ngày bình yên không có mưa bão.

Trải nghiệm đó cũng giúp em hiểu rằng chúng ta không thể ngăn thiên tai hoàn toàn, nhưng có thể chủ động chuẩn bị để giảm bớt những thiệt hại mà nó gây ra. Theo dõi dự báo thời tiết, chuẩn bị các vật dụng cần thiết, học những kỹ năng ứng phó cơ bản và thực hiện hướng dẫn của chính quyền địa phương đều rất quan trọng. Bên cạnh đó, mỗi người cũng cần có ý thức hơn trong việc bảo vệ môi trường, đặc biệt khi biến đổi khí hậu đang khiến nhiều hiện tượng thời tiết cực đoan xảy ra thường xuyên hơn.

Đến bây giờ, mỗi khi nhìn thấy một bản tin cảnh báo bão, em không còn chỉ chú ý đến sức gió mạnh bao nhiêu hay lượng mưa sẽ lớn thế nào. Em nghĩ đến những gia đình đang vội vàng gia cố mái nhà, những người nông dân lo lắng cho ruộng vườn và những bạn học sinh có thể phải tạm nghỉ học vì thiên tai. Em hiểu rằng phía sau mỗi cơn bão là rất nhiều câu chuyện và hoàn cảnh mà chúng ta không thể nhìn thấy hết qua một bản tin.

Nếu có thể gửi một lời nhắn đến các bạn trẻ, em muốn nói rằng: hãy biết trân trọng những ngày bình yên và đừng bao giờ chủ quan trước thiên tai. Hãy trang bị cho mình những kiến thức và kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân cũng như gia đình. Quan trọng hơn, hãy biết sẻ chia với những người đang gặp khó khăn. Đôi khi, chỉ một lời hỏi thăm, một hành động giúp đỡ nhỏ hay một câu động viên đúng lúc cũng có thể trở thành nguồn sức mạnh giúp ai đó vượt qua những ngày khó khăn nhất. Bởi sau mỗi cơn bão, điều thực sự giúp con người đứng dậy không chỉ là những ngôi nhà được dựng lại, mà còn là tình yêu thương và sự đồng hành của cả cộng đồng.

(Học sinh lớp 10; Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng; Quảng Yên)

Khi dòng nước đỏ ngầu tràn qua: Góc nhìn của một người chứng kiến

Phạm Diễm Quỳnh

Em không sinh ra trên mảnh đất miền Trung đầy nắng gió ấy, nhưng chuyển đi tình nguyện đến Hương Khê, Hà Tĩnh vào đúng thời điểm lũ lên cao năm đó đã hoàn toàn thay đổi cách em nhìn nhận về thiên tai. Đó là một mùa lũ lịch sử mà có lẽ suốt cuộc đời em cũng khó có thể quên. Lần đầu tiên, em tận mắt chứng kiến sức tàn phá khủng khiếp của thiên nhiên, không còn là những hình ảnh nhìn thấy qua màn hình tivi. Chỉ sau một đêm mưa lớn không ngớt, nước từ thượng nguồn đổ về, nhấn chìm cả một vùng quê trong biển nước đỏ ngầu. Đứng từ nơi cao nhìn xuống ngôi làng gần như bị cô lập hoàn toàn với bên ngoài, em cảm thấy nghẹn lại, vừa sợ hãi, vừa bất lực trước những gì đang xảy ra.

Trong những ngày nước lũ lên cao nhất, cuộc sống của người dân gần như bị đảo lộn hoàn toàn. Điện bị cắt, sóng điện thoại lúc có lúc không khiến việc liên lạc với lực lượng cứu hộ trở nên rất khó khăn. Muốn di chuyển, mọi người chỉ có thể lội qua dòng nước hoặc chen nhau trên những chiếc xuồng nhỏ chòng chành giữa dòng. Đáng lo nhất là tình trạng thiếu nước sạch và thức ăn. Em không thể quên hình ảnh những cụ già và trẻ nhỏ phải trèo lên mái nhà, vẫy tay chờ đồ tiếp tế, hay những gia đình vội vàng ăn những gói mì khô bẻ đôi để chống đói. Thế nhưng, cũng chính trong hoàn cảnh khó khăn ấy, em được chứng kiến sự tử tế của con người rõ ràng hơn bao giờ hết. Những chiếc thuyền cứu hộ của chính quyền địa phương và các nhóm tình nguyện liên tục vượt qua dòng nước để tiến sâu vào vùng ngập, mang theo thức ăn và những vật dụng cần thiết. Khi mưa bão qua đi, để lại khắp nơi bùn đất và rác, người dân lại cùng nhau cầm cuốc, cầm xẻng dọn dẹp từng con đường, từng ngôi nhà. Ngôi làng sau đó đã dần hồi sinh, nhưng những hình ảnh của mùa lũ năm ấy vẫn còn in sâu trong ký ức của em.

Điều em nhớ rõ nhất là lúc cùng mọi người xúc bùn ra khỏi một căn nhà nhỏ. Chủ nhà là một bà cụ đã lớn tuổi. Gần như toàn bộ đồ đạc của bà đều bị nước lũ làm hư hỏng, vậy mà bà vẫn mỉm cười và nói rằng chỉ cần mọi người còn an toàn thì những thứ khác mất đi vẫn có thể làm lại. Câu nói rất giản dị ấy khiến em lặng người. Em chợt hiểu rằng sau thiên tai, điều giúp con người có thể đứng dậy không chỉ là những phần quà cứu trợ hay sự hỗ trợ về vật chất, mà còn là lời động viên, sự quan tâm và việc có những người khác ở bên mình trong lúc khó khăn nhất.

Chuyến đi ấy đã cho em những bài học mà có lẽ không một tiết học nào trong lớp có thể truyền tải trọn vẹn. Em hiểu rằng trước thiên tai, sự chủ quan có thể khiến chúng ta phải trả giá rất lớn.

Nếu gặp một tình huống tương tự trong tương lai, em nghĩ mỗi gia đình cần chủ động chuẩn bị tốt hơn, chẳng hạn có một “túi sinh tồn” gồm đèn pin, thuốc men và một ít thức ăn khô, được cất ở vị trí cao và dễ lấy trong nhà. Bên cạnh đó, tại những khu vực thường xuyên xảy ra lũ lụt, chính quyền địa phương có thể xây dựng thêm nhà nổi hoặc những điểm trú ẩn cộng đồng kiên cố để người dân có nơi an toàn khi nước dâng cao.

Điều cuối cùng em muốn gửi đến các bạn trẻ là: thiên tai có thể cuốn đi nhà cửa và tài sản, nhưng không thể đánh gục tinh thần của những con người biết quan tâm và bảo vệ lẫn nhau. Hãy bắt đầu từ những việc gần gũi như hạn chế những hành động gây hại cho môi trường, trồng thêm cây xanh và chủ động học các kỹ năng sinh tồn cần thiết. Bởi khi chúng ta biết trân trọng và bảo vệ thiên nhiên, đó cũng chính là một cách để bảo vệ cuộc sống của mình.

(Học sinh lớp 11; Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng; Quảng Yên)

Trưởng thành qua cơn bão

Lữ Trung Sơn

Thiên tai có thể xảy đến bất ngờ và làm thay đổi cuộc sống của một người theo những cách mà trước đó họ chưa từng nghĩ tới. Với em, một trong những trải nghiệm còn nhớ rõ nhất là trận bão xảy ra tại Đà Nẵng vào năm 2022. Khi ấy, em đang trong khoảng thời gian hai năm sống tại Đà Nẵng cùng gia đình, và tháng Mười năm đó đã trở thành một khoảng thời gian khó quên. Cơn bão rất mạnh, mang theo mưa lớn, gió dữ dội và khiến cuộc sống trong thành phố bị đảo lộn. Đối với em và gia đình, đó không chỉ là vài ngày khó khăn phải cố gắng vượt qua. Trận bão còn ảnh hưởng đến việc học của em theo cách mà trước đó em chưa từng nghĩ đến.

Khi bão thực sự đổ bộ, thời tiết trở nên đáng sợ hơn nhiều so với những gì em hình dung. Gió rít liên tục trong nhiều giờ, còn mưa gần như không ngừng. Nhiều tuyến đường ở Đà Nẵng bị ngập khiến việc di chuyển trở nên rất khó khăn, một số khu vực bị mất điện và mất kết nối Internet. Gia đình em chỉ có thể ở trong nhà, cố gắng giữ an toàn và chuẩn bị tinh thần cho những thiệt hại có thể xảy ra. Suốt khoảng thời gian ấy, em luôn cảm thấy lo lắng vì chưa từng trải qua một trận bão nghiêm trọng như vậy. Một phần em lo cho sự an toàn của gia đình, nhưng một phần khác lại nghĩ đến việc học và sợ rằng mình sẽ không theo kịp chương trình.

Nỗi lo đó sau cùng đã trở thành sự thật. Vì ảnh hưởng của bão, trường học phải tạm thời đóng cửa để bảo đảm an toàn cho học sinh và giáo viên, vì vậy các lớp học trực tiếp của em cũng bị gián đoạn. Khi chuyển sang học trực tuyến, mạng Internet không ổn định khiến việc tham gia đầy đủ một buổi học đã khó, chưa nói đến việc theo kịp những gì thầy cô giảng. Những lúc mất điện, em thậm chí không thể sạc hoặc sử dụng máy tính, nên một số bài tập buộc phải để lại và hoàn thành sau. Công việc cứ thế dồn lại từng chút một, và em bắt đầu chậm hơn so với tiến độ học tập bình thường của mình.

Tuy nhiên, việc học không phải là điều duy nhất bị ảnh hưởng. Trong và sau cơn bão, gia đình em cũng phải giải quyết khá nhiều vấn đề. Một số phần của mái nhà và hàng rào bị hư hỏng do gió mạnh và cần được sửa lại. Ngay cả những sinh hoạt rất bình thường cũng trở nên phức tạp hơn. Ra ngoài khi ấy không an toàn, trong khi việc mua thực phẩm và các đồ dùng thiết yếu cũng gặp khó khăn vì nhiều cửa hàng phải đóng cửa. Dù vậy, cả gia đình vẫn cố gắng hỗ trợ và động viên nhau. Khi thời tiết dần ổn định, cuộc sống cũng từng bước trở lại nhịp bình thường.

Nhìn lại trải nghiệm đó, em nhận ra mình đã học được những điều mà có lẽ sẽ khó hiểu hết nếu chưa từng trực tiếp trải qua. Trước hết, việc chuẩn bị cho thiên tai không phải là điều có thể

xem nhẹ. Khi mọi thứ vẫn còn bình thường, chúng ta rất dễ nghĩ rằng cơn bão sắp tới có lẽ sẽ không quá nghiêm trọng. Chỉ đến khi thực sự đối mặt với nó, em mới hiểu sự chuẩn bị từ trước quan trọng đến mức nào. Em cũng nhận ra con người phụ thuộc và cần đến nhau nhiều hơn trong những thời điểm khó khăn. Nếu gặp một tình huống tương tự trong tương lai, em sẽ chủ động chuẩn bị các nhu yếu phẩm, bảo vệ những đồ dùng quan trọng và sắp xếp kế hoạch học tập linh hoạt hơn để có thể thích nghi khi có sự cố xảy ra.

Trong tương lai, em hi vọng cộng đồng, đặc biệt là các trường học, sẽ có sự chuẩn bị tốt hơn cho những tình huống tương tự. Đó có thể là những hướng dẫn ứng phó khẩn cấp rõ ràng hơn hoặc các phương án giúp việc học của học sinh không bị gián đoạn quá nhiều khi không thể đến trường. Nếu có một điều em muốn chia sẻ với những bạn cùng trang lứa, đó là hãy giữ bình tĩnh, có trách nhiệm và sẵn sàng giúp đỡ người khác khi khó khăn xảy đến. Trận bão năm 2022 tại Đà Nẵng là một trải nghiệm không dễ dàng đối với em, nhưng khi nhìn lại, em nhận ra chính trải nghiệm ấy đã giúp mình trở nên vững vàng hơn, biết thích nghi hơn và chuẩn bị tốt hơn cho những điều bất ngờ có thể xảy ra trong tương lai.

(Học sinh lớp 12; Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Phải có một chiếc thuyền!

Lê Đăng Quang

Cuối tháng 9 năm 2025, bão Ragasa đổ bộ vào Quảng Ninh, kéo theo những ngày mưa liên tục khiến nước sông tràn bờ và nhiều khu vực, trong đó có nơi gia đình em sống, chìm trong nước suốt nhiều ngày. Gia đình em mới chuyển đến Quảng Ninh được vài tháng vì bố nhận công việc thợ máy tàu biển ở cảng. Vì thế, khi bão đến, em vẫn còn chưa quen hết đường xá xung quanh. Điều em nhớ nhất là tiếng mưa. Mưa suốt ba ngày không ngừng, đập xuống mái tôn ầm ầm đến mức cả nhà gần như không ai ngủ được. Đến sáng ngày thứ hai, con đường trước cổng đã không còn giống một con đường nữa. Trước mắt chỉ là một dòng nước màu nâu đục, chảy chậm nhưng cứ dâng lên từng chút một. Nước đã qua mắt cá chân ngay trước bậc cửa và vẫn chưa có dấu hiệu dừng lại.

Đúng lúc đó, con trai của bác hàng xóm chèo sang bằng một chiếc thuyền gỗ cũ, nhỏ đến mức chỉ vừa đủ cho hai người ngồi. Anh hỏi em có muốn cùng đi xem tình hình những nhà phía trong không. Em ngồi phía trước, anh ngồi sau và dùng một đoạn gỗ gãy để chèo vì mái chèo thật đã bị thất lạc từ mấy tuần trước. Hai anh em đẩy thuyền đi ngay từ cổng nhà em. Cảm giác lúc ấy rất lạ. Em nhìn tấm biển đường mà mình còn chưa kịp nhớ tên, giờ chỉ còn một nửa nhô lên khỏi mặt nước. Một nơi em còn chưa thật sự quen thuộc, vậy mà trước mắt em, nó đã gần như chìm mất một nửa.

Đi thêm một đoạn, chúng em gặp nhiều người đang lội trong nước, cố mang theo những gì họ có thể cầm được. Có người đứng trên một đồng cành cây gãy và rác bị nước cuốn dồn vào sát bức tường, chờ một chiếc thuyền nào đó đi ngang qua. Chai nhựa và những mảnh gỗ liên tục trôi qua hai bên thuyền. Xung quanh yên lặng một cách khác thường, gần như chỉ còn tiếng đoạn gỗ chạm xuống mặt nước theo từng nhịp chèo.

Khi chúng em quay về, gia đình em đã bắt đầu chuyển đồ đạc lên tầng trên. May mắn là ngôi nhà vẫn còn nguyên, nhưng những thứ để ở vị trí thấp thì không giữ được hết. Mấy bao gạo, dụng cụ làm việc của bố, một hộp đựng những lá thư cũ của mẹ và cả những tấm ảnh trên bàn thờ gia đình đều bị ảnh hưởng. Cả nhà cố đưa mọi thứ còn lại lên cao nhất có thể, nhưng ngay cả như vậy, vẫn có những món đồ không thể cứu được.

Gần một tuần, nhà em không có điện và cũng không có nước sạch. Mẹ phải hứng nước mưa từ mái nhà rồi đun sôi để dùng. Trường học đóng cửa, điều đó cũng dễ hiểu vì con đường đến trường lúc ấy chẳng khác gì con đường trước nhà em, tất cả đều ngập trong nước. Bố làm thợ

máy tàu biển ở cảng, nhưng tàu thuyền không thể hoạt động và cả khu vực đều bị ngập. Bó không có việc để làm, mà cho dù có thì cũng chẳng có cách nào đến được chỗ làm. Khi đường đi cho phép, họ hàng gửi thức ăn đến bằng thuyền. Trong những ngày ấy, gia đình em chủ yếu sống nhờ vào số thực phẩm đó.

Em đã sợ trong suốt những ngày ngập lụt, và em không muốn nói khác đi. Nhưng em cũng nhớ rất rõ cảm giác khi ngồi trên chiếc thuyền nhỏ chèo qua khu phố. Ít nhất lúc đó, em cảm thấy mình đang làm được một điều gì đó, thay vì chỉ ngồi yên trong nhà và chờ xem nước sẽ dâng đến đâu. Sau khi nước rút, gia đình em mất gần một tháng để dọn dẹp. Bùn len vào gần như mọi chỗ, từ nền nhà đến những khe nhỏ nhất. Còn mùi ẩm mốc thì vẫn bám trên tường rất lâu, ngay cả khi nước đã rút hết.

Nếu được thay đổi một điều, em nghĩ mình sẽ làm việc rất đơn giản: biết trước nhà hàng xóm nào có thuyền và chuyển những đồ vật quan trọng lên cao ngay từ trước mùa mưa bão. Trong trận lũ đó, thứ thực sự giúp những gia đình trên con phố của em không phải là một điều gì quá lớn lao. Đôi khi, chỉ là một người hàng xóm có chiếc thuyền gỗ cũ và một cành cây gãy dùng thay mái chèo.

Nếu bạn từng trải qua một trận lũ như thế, có lẽ lần sau bạn vẫn sẽ sợ. Em nghĩ điều đó hoàn toàn bình thường. Nhưng đến khi nước thực sự dâng tới trước cửa nhà, có thể chính bạn cũng sẽ bất ngờ vì mình làm được nhiều hơn những gì từng nghĩ. Hãy nói chuyện với gia đình ngay từ bây giờ, trước khi cơn bão tiếp theo đến, về việc mọi người sẽ làm gì nếu tình huống ấy thực sự xảy ra. Những cơn mưa rồi sẽ lại tìm về nơi này. Và bằng một cách nào đó, chúng em cũng luôn tìm được cách để trở về với cuộc sống của mình.

(Học sinh lớp 12; Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng, Quảng Yên)

Lũ lụt miền Trung năm 2020: Sự hi sinh của những người lính

Hoàng Tâm Bình

1. Chuyện gì đã xảy ra?

Em là học sinh lớp 10, sống tại một vùng quê nhỏ ở tỉnh Quảng Ninh. Mặc dù không trực tiếp trải qua trận lũ lịch sử ở miền Trung năm 2020, nhưng đến nay em vẫn nhớ khá rõ về sự kiện này. Khi đó, em mới khoảng chín tuổi. Tối nào gia đình em cũng cùng nhau xem thời sự để theo dõi tình hình mưa bão và lũ lụt. Em nhớ Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế và Quảng Nam là những nơi chịu ảnh hưởng rất nặng sau nhiều cơn bão và những ngày mưa lớn kéo dài. Nước lũ dâng lên nhanh và khiến nhiều khu vực chìm trong biển nước.

Những hình ảnh trên tivi khi ấy khiến em rất buồn. Em nhìn thấy người dân phải ngồi trên mái nhà chờ được cứu, nhiều bạn nhỏ bị mất sách vở và những con đường quen thuộc bỗng biến thành những dòng sông. Dù khi ấy còn nhỏ, em vẫn cảm thấy lo lắng và thương mọi người. Đó cũng là lần đầu tiên em hiểu rằng chỉ trong vài ngày, một trận thiên tai có thể làm cuộc sống của rất nhiều người thay đổi hoàn toàn.

2. Câu chuyện của em

Bây giờ khi đã lớn hơn, em có cơ hội tìm hiểu thêm về trận lũ qua các bộ phim tài liệu, bản tin và những câu chuyện do người dân địa phương chia sẻ. Nhìn lại sự việc, em mới hiểu rõ hơn những khó khăn mà các gia đình trong vùng lũ đã phải trải qua.

Nhiều ngôi nhà bị ngập hoàn toàn, đồ đạc, quần áo và tài sản bị hư hỏng hoặc cuốn trôi. Có những gia đình phải tạm ở trong trường học hoặc nhà sinh hoạt cộng đồng vì chưa thể trở về nhà. Học sinh cũng phải nghỉ học nhiều ngày do lớp học bị ngập, sách vở, bàn ghế và các thiết bị học tập bị hư hại. Tại nhiều nơi, điện, nước sạch và sóng điện thoại đều bị gián đoạn, khiến cuộc sống của người dân càng thêm khó khăn.

Điều khiến em xúc động nhất là tinh thần đoàn kết của người dân trên khắp cả nước. Ngay sau khi lũ xảy ra, Chính phủ đã chỉ đạo các cơ quan và chính quyền địa phương khẩn trương triển khai công tác cứu hộ. Bộ đội, công an, nhân viên y tế và các lực lượng cứu hộ được điều động đến những khu vực chịu thiệt hại nặng để sơ tán người dân, tìm kiếm người mất tích và cung cấp thức ăn, nước sạch, thuốc men.

Em đặc biệt ấn tượng với hình ảnh những người lính và các chú công an lội qua dòng nước sâu, chèo thuyền, cõng người già trên lưng hay bế các em nhỏ đến nơi an toàn. Có những người phải ở dưới nước nhiều giờ để lần lượt đưa người dân ra khỏi vùng nguy hiểm. Xe cứu hộ và trực thăng cũng được sử dụng để vận chuyển lương thực cùng những đồ dùng thiết yếu đến các ngôi làng bị cô lập hoàn toàn.

Một trong những sự việc khiến em buồn nhất là vụ sạt lở tại Đoàn Kinh tế - Quốc phòng 337 ở Quảng Trị vào ngày 18 tháng 10 năm 2020. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ cứu hộ và hỗ trợ người dân, 22 cán bộ, chiến sĩ đã hi sinh do sạt lở đất. Trước đó, các lực lượng cứu hộ cũng đã không ngừng tìm kiếm các nạn nhân sau một vụ sạt lở khác tại Trà Leng, Quảng Nam, dù thời tiết và địa hình lúc ấy rất nguy hiểm. Khi tìm hiểu về những câu chuyện này, em càng cảm thấy biết ơn và kính trọng những người sẵn sàng đối mặt với nguy hiểm để bảo vệ tính mạng của người khác.

Tại quê em ở Quảng Ninh, nhiều người cũng quyên góp tiền, quần áo và các đồ dùng cần thiết để gửi đến những gia đình ở miền Trung. Gia đình em cũng tham gia. Em vẫn nhớ mình đã cùng bố mẹ mang quần áo và một số vật dụng đến điểm tiếp nhận đồ cứu trợ tại địa phương. Dù sống cách xa vùng lũ, mọi người đều muốn đóng góp một phần để giúp đỡ. Chính trải nghiệm đó giúp em hiểu rõ hơn ý nghĩa của lòng tốt và sự sẻ chia. Sau khi nước rút, em vẫn tiếp tục theo dõi tin tức. Nhiều nhóm tình nguyện đã đến miền Trung để dọn bùn đất, sửa chữa nhà cửa và giúp các trường học chuẩn bị đón học sinh trở lại. Cuộc sống rồi cũng dần ổn định, nhưng nỗi đau mất người thân và tài sản là điều mà nhiều gia đình có lẽ sẽ không bao giờ quên.

3. Bài học và hi vọng

Qua trận thiên tai này, em hiểu rằng hậu quả của thiên tai không chỉ là những ngôi nhà hay tài sản bị phá hủy. Nó còn để lại những mất mát và nỗi đau rất lớn đối với nhiều gia đình. Em cũng nhận ra rằng việc chuẩn bị trước khi thiên tai xảy ra quan trọng hơn rất nhiều so với việc chỉ tìm cách ứng phó khi nguy hiểm đã đến.

Là một học sinh sống tại Quảng Ninh, nơi cũng thường xuyên chịu ảnh hưởng của những cơn bão lớn, em nghĩ mình cần chú ý hơn đến các bản tin dự báo thời tiết và chuẩn bị sẵn một túi đồ dùng khẩn cấp. Trong đó có thể gồm nước uống, thức ăn khô, thuốc, đèn pin, pin dự phòng, sạc dự phòng và các giấy tờ quan trọng được bảo quản trong túi chống nước. Em cũng muốn tìm hiểu trước những địa điểm sơ tán an toàn gần nơi mình sống để có thể phản ứng nhanh nếu có tình huống khẩn cấp.

Theo em, Chính phủ và chính quyền địa phương cần tiếp tục cải thiện hệ thống cảnh báo sớm, tăng cường các công trình phòng chống lũ và tổ chức thêm những buổi diễn tập ứng phó để người dân biết mình cần làm gì khi thiên tai xảy ra. Các trường học cũng nên có thêm những hoạt động hướng dẫn phòng tránh thiên tai, bởi những kiến thức và kỹ năng thực tế này có thể giúp học sinh biết cách bảo vệ bản thân cũng như hỗ trợ người khác khi cần thiết.

Cuối cùng, em mong rằng các bạn trẻ sẽ không bao giờ chủ quan trước nguy cơ thiên tai và luôn sẵn lòng giúp đỡ người khác trong khả năng của mình. Ngay cả những việc nhỏ như quyên góp đồ dùng, tham gia hoạt động tình nguyện hay có ý thức bảo vệ môi trường cũng có thể tạo nên sự khác biệt. Nếu mỗi người cùng góp một phần, em tin rằng chúng ta có thể xây dựng những cộng đồng an toàn và vững vàng hơn trước thiên tai trong tương lai.

(Học sinh lớp 10; Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng; Quảng Yên)

Những đêm mất điện

Ngọc Anh

Tháng 9 năm 2024 là khoảng thời gian mà em sẽ không bao giờ quên. Em sinh ra và lớn lên ở một vùng quê nhỏ thuộc tỉnh Quảng Ninh. Trước khi bão Yagi đổ bộ, cả làng bỗng trở nên nhộn nhịp hơn hẳn ngày thường. Loa phát thanh của xã liên tục cập nhật tình hình cơn bão, nhắc mọi người chằng chống nhà cửa, cắt tỉa cây và chuẩn bị đủ thức ăn, nước uống. Bố em trèo lên mái nhà để buộc chặt những tấm tôn có thể bị gió lớn cuốn đi. Mẹ mua thêm gạo, mì gói, nước đóng chai, nến và sạc dự phòng vì mọi người đều đoán rằng có thể sẽ mất điện trong vài ngày.

Gia đình em nuôi vài con gà và mấy con lợn ở phía sau nhà. Chiều trước ngày bão đến, bố mẹ chuyển đàn gà vào nơi kín gió và kiểm tra lại cửa chuồng lợn thật chắc chắn. Bình thường, khu vườn nhà em lúc nào cũng có tiếng gà bới đất và những đàn chim sẽ bay xuống tìm thức ăn. Nhưng hôm đó, mọi thứ có vẻ rất khác. Những con chim bay thấp hơn thường ngày rồi dần biến mất. Từng đàn kiến nối nhau bò lên cao trên tường, còn chuồn chuồn thì bay sát mặt đất. Trời cũng tối sớm hơn bình thường. Nhìn những thay đổi ấy, em vừa tò mò vừa có cảm giác bất an vì biết cơn bão đang đến rất gần.

Đến cuối buổi chiều, gió bắt đầu mạnh lên rõ rệt. Chẳng bao lâu sau, những hàng cây trước nhà đã nghiêng hẳn về một phía. Gió luồn qua các khe cửa tạo thành những tiếng rít dài, trong khi mái tôn phía trên rung lên liên tục. Mưa đổ xuống dày đến mức từ trong nhà em gần như không thể nhìn rõ phía bên kia khu vườn. Rồi điện đột ngột tắt. Căn nhà chìm vào bóng tối, chỉ còn ánh sáng từ vài cây nến và những chiếc đèn pin. Em ngồi sát bên bố mẹ và gần như không ngủ được vì tiếng gió, tiếng mưa và thỉnh thoảng là tiếng đồ vật va đập bên ngoài. Suốt đêm ấy, em cứ tự hỏi không biết sáng hôm sau mái nhà của mình có còn nguyên hay không.

Sáng hôm sau, khi cả nhà mở cửa bước ra ngoài, em gần như không nhận ra con đường trước nhà. Những cây lớn bị bật gốc nằm chắn ngang đường, cành cây và lá phủ khắp nơi. Một phần mái che trước hiên nhà em đã bị gió cuốn mất, còn khu vườn đầy lá rụng và nước mưa. May mắn nhất là đàn lợn và gà đều an toàn. Tuy nhiên, chúng im lặng một cách khác thường trong chuồng, như thể chính chúng cũng vừa trải qua một đêm đầy sợ hãi.

Điều khiến em nhớ nhất sau bão lại là sự yên tĩnh lạ lùng. Buổi sáng không còn tiếng chim hót quen thuộc. Thỉnh thoảng em chỉ nghe thấy tiếng chó sủa hoặc tiếng gáy yếu ớt của một con gà trống đâu đó trong xóm. Vài ngày sau, khi nước bắt đầu rút, trong vườn nhà em xuất hiện

nhieu ếch, cóc và côn trùng hơn bình thường. Một vài con rắn nhỏ cũng bò ra khỏi những bụi cây vì nơi trú ẩn của chúng đã bị ngập. Khi dọn dẹp, mọi người phải quan sát rất cẩn thận để tránh giẫm phải chúng hoặc bị cắn.

Những ngày sau bão cũng chẳng dễ dàng. Điện vẫn chưa có, còn nước sạch phải được sử dụng thật tiết kiệm. Trường em đóng cửa vài ngày để thầy cô kiểm tra cơ sở vật chất và dọn những cây bị đổ trong khuôn viên. Ở nhà, em phụ bố mẹ quét sân, gom cành cây gãy và sửa lại những chỗ bị hư hỏng. Hàng xóm cũng cùng nhau lợp lại mái nhà, cưa cây đổ và dọn đường. Gần như chẳng ai phải lên tiếng nhờ giúp đỡ. Mọi người tự tìm đến nhau, bởi ai cũng hiểu rằng muốn cuộc sống trong làng sớm trở lại bình thường thì không thể chỉ lo cho riêng nhà mình.

Em vẫn nhớ hình ảnh các chú bộ đội, công an và lực lượng cứu hộ làm việc từ sáng sớm đến tận chiều tối. Các chú dùng cưa máy để xử lý những thân cây lớn chắn đường, giúp người dân sửa lại nhà và chuyển thức ăn cùng những vật dụng cần thiết đến các gia đình bị thiệt hại nặng. Quần áo của họ ướt sũng vì mưa, lấm đầy bùn đất, nhưng em hầu như không thấy ai than phiền hay nghỉ lâu. Nhìn họ làm việc, em vừa biết ơn vừa khâm phục những con người sẵn sàng có mặt để giúp đỡ người khác trong lúc khó khăn.

Khoảng một tuần sau, điện và nước sạch được cấp trở lại, trường học cũng mở cửa. Nhịp sống quen thuộc dần quay về, nhưng dấu vết của cơn bão vẫn còn ở khắp nơi. Những gốc cây bật khỏi mặt đất, những ngôi nhà đang chờ sửa chữa và những khu vườn chưa kịp dọn hết vẫn nhắc em về những ngày đầy lo lắng vừa trải qua.

Sau khi trải qua bão Yagi, em nhận ra thiên tai có thể xảy đến rất nhanh và ảnh hưởng không chỉ đến con người mà cả những loài vật sống xung quanh chúng ta. Em cũng hiểu việc chuẩn bị trước khi bão đến quan trọng như thế nào. Mỗi gia đình nên thường xuyên theo dõi dự báo thời tiết, chuẩn bị thức ăn, nước uống, đèn pin, pin dự phòng và những vật dụng cần thiết cho tình huống khẩn cấp. Với những gia đình có vật nuôi như nhà em, việc đưa chúng đến nơi an toàn trước khi bão đến cũng là điều không thể bỏ qua.

Nếu một cơn bão mạnh như Yagi lại xảy ra, em nghĩ mình sẽ bình tĩnh hơn, chủ động phụ bố mẹ chuẩn bị mọi thứ sớm hơn và luôn làm theo hướng dẫn của chính quyền địa phương. Em cũng mong trường học có thêm những buổi hướng dẫn thực tế về cách ứng phó với thiên tai để học sinh biết cách tự bảo vệ mình và có thể hỗ trợ người khác khi cần.

Cơn bão đã làm hư hỏng nhiều ngôi nhà, quật đổ rất nhiều cây và khiến cuộc sống của nhiều gia đình bị đảo lộn. Nhưng khi nhớ lại, điều hiện lên rõ nhất trong em không phải là những cảnh đổ nát. Đó là hình ảnh cả gia đình ngồi sát bên nhau dưới ánh nến trong đêm mất điện,

những người hàng xóm cùng dọn dẹp sau bão và các chú bộ đội lặng lẽ làm việc để giúp người dân ổn định lại cuộc sống. Những ký ức ấy giúp em hiểu rằng dù thiên tai có sức tàn phá lớn đến đâu, sự quan tâm, đoàn kết và hi vọng vẫn có thể giúp con người cùng nhau vượt qua.

(Học sinh lớp 10; Trường Tiểu học, THCS và THPT Yên Hưng; Quảng Yên)

Artwork: Le Dang Quang, *Xóm nhỏ sau cơn bão / The Lane After the Storm*

Artwork: Ngọc Duong, *Trực Thăng Cứu Hộ / Rescue Helicopter*